

Inhoud

Aanwijzing voor de docent.....	1
Krantenportal.....	4
Gratis krantenservice.....	7
Begrippenlijst.....	10

De Digitale Krant is een product van Stichting Krant in de Klas.
De opdrachtenwebsite is bestemd voor scholieren in het voortgezet onderwijs.

© Augustus 2008 Stichting Krant in de Klas
Postbus 12040
1100 AA Amsterdam Zuidoost
t: 020-4309190
f: 020-4309199
e: info@krantindeklas.nl
w: www.krantindeklas.nl

Redactie herziene versie: Toon Michel
Didactisch advies: Marjoke Sinke
Eindredactie: Fifi Schwarz

Oorspronkelijke versie: Krant in de Klas en Tinqwise

Het kopiëren van delen ten behoeve van het gebruik door leerlingen is onbeperkt toegestaan. Het kopiëren van enig onderdeel ten behoeve van elk ander gebruik is alleen toegestaan na schriftelijk verkregen toestemming van de uitgever.

Aanwijzing voor de docent

Inleiding

Elke krant heeft ook een online variant. De ene online krant gebruikt precies de artikelen uit de papieren versie. De andere krant plaatst op de website videoreportages, en weer andere kranten gebruiken hun site vooral om reacties van lezers te vragen.

Krant in de Klas heeft een opdrachtenwebsite ontwikkeld om leerlingen wegwijs te maken in het online nieuwsaanbod. De site is onderverdeeld in 12 thema's die elk twee of drie opdrachten bevatten over online kranten.

Hieronder vindt u een overzicht van de thema's die aan de orde komen en suggesties hoe u de opdrachtensite in uw lessen over (massa)media kunt inpassen. Tevens vindt u bijgaand afbeeldingen van alle webpagina's en de antwoordenvellen voor de leerlingen.

Opdrachtenwebsite www.dedigitalekrant.nl

De opdrachtenwebsite is te vinden op www.dedigitalekrant.nl. Op de voorpagina zijn deze docentenhandleiding en leerlingenhandouts te downloaden. De opdrachtenpagina's zijn door te bladeren door te klikken op de pijlen en bladwijzers bovenin.

Leerdoelen

De opdrachtensite heeft als doel om leerlingen inzicht te geven in de wijze waarop online kranten nieuws brengen, hoe zij hun aanbod afstemmen op de behoefte van de gebruiker en welke gevolgen dit heeft voor de relatie tussen krant en lezer (ofwel: digitale krant en gebruiker). Als leerdoelen zijn gedefinieerd:

- De leerling leert dat kranten zorg dragen voor online informatievoorziening en hoe deze aansluit bij de papieren krant.
- De leerling leert het onderscheid tussen de diverse kranten en krijgt inzicht in de mate waarin kranten via hun site een relatie met de gebruiker opbouwen.
- De leerling leert gericht informatie zoeken via de online krantenarchieven. Hij weet hoe hij moet zoeken, hoe hij de gevonden informatie kan beoordelen en op welke manier online kranten informatie bieden die relevant is voor de leerling.
- De leerlingen herkent de overeenkomsten en het onderscheid tussen verschillende vormen van informatievoorziening. Dat leert hij via gedrukte media en via digitale kanalen (t.a.v. schrijfstijl en gebruik van beeld en geluid, interactie met lezer/gebruiker en reclame).

Opdrachten in twee niveaus

Elk thema bevat opdrachten op twee niveaus: Basis en Uitgebreid. We laten het aan u over om te bepalen of u alleen Basisopdrachten of ook Uitgebreide opdrachten met uw leerlingen doet. De opdrachten staan ook in het opdrachtenboekje Basis of Uitgebreid dat u zelf kunt printen of de leerlingen zelf kunnen downloaden en printen vanaf De Digitale Krant-site.

Om de vragen en opdrachten te beantwoorden, is het noodzakelijk dat de leerling gebruikt maakt van een computer met internetverbinding. We raden daarom aan dat de leerlingen de opdrachten maken in de mediatheek of thuis. Elke opdracht vraagt een tijdsinvestering van maximaal een half uur.

U kunt de leerlingen een werkstuk, website, of presentatie laten maken op basis van de opdrachten die hij gemaakt heeft. Ook is het mogelijk om de leerlingen wekelijks één van de opdrachten laten maken en aansluitend een (klassikale) discussie te laten voeren: bij alle thema's wordt sterk aangestuurd op meningsvorming.

Thema's

De leerdoelen zijn uitgewerkt in tien thema's:

1. **Een internetkrant, wat interessant:** Een krant is niet alleen meer een papieren voorwerp, maar tegenwoordig is de krant ook online te raadplegen. Wat is het verschil tussen de papieren en de online krant. De leerling vergelijkt een papieren krant en de online editie van dezelfde titel met elkaar en inventariseert de voordelen.
2. **Van gebeurtenis naar nieuwsbericht.** Bij het tot stand komen van nieuwsberichten verzamelen de persbureaus, verslaggevers en correspondenten het nieuws. Redacties maken het nieuwsbericht publiceerbaar. In één opdracht leert de leerling het ANP beter kennen en in de andere wordt onderzocht of nieuwsberichten afkomstig zijn van persbureaus, correspondenten of verslaggevers.
3. **Nieuws uit het land of de regio?** Bijna elke regio in Nederland heeft een (of meer) regionale kranten. De leerling vergelijkt de site van een regionale en een landelijke krant en beoordeelt de relevantie van de content voor zijn eigen situatie.
4. **Vershil moet er zijn.** De inhoud en vormgeving van een krant worden bepaald door keuzes van de redactie. De leerling achterhaalt op welke wijze aan de content van een site de identiteit van een dagblad is af te leiden. Verder onderzoekt de leerling de bruikbaarheid van verschillende bronnen.
5. **Oud papier.** Veel kranten hebben delen van hun archief online beschikbaar gemaakt. De leerling leert zoeken in archieven en dossiers en analyseert en beoordeelt de gevonden informatie.
6. **Digitale media.** Het nieuws is online steeds op nieuwe manieren te volgen. De leerling beoordeelt het effect van nieuwe toepassingen op de nieuwsvoorziening.
7. **Interactie.** Veel krantenwebsites bieden de mogelijkheid om te reageren op artikelen. De leerling onderzoekt in welke mate feedback van lezers bijdraagt aan de nieuwsvoorziening van de online krant.
8. **Ieder zijn eigen krant.** Het afstemmen op persoonlijke voorkeuren van nieuws kan op steeds meer manieren. De leerling onderzoekt het effect van toepassingen om nieuwsvoorkeuren aan te geven met gebruikersprofielen.
9. **Reclame.** Online reclame bestaat in meer verschijningsvormen dan op papier. Dat maakt het ook vaak moeilijker te onderscheiden. De leerling leert de relatie tussen reclame en content herkennen.
10. **Nieuws op maat.** Naast krantenwebsites zijn er ook andere nieuwswebsites. Veel nieuwswebsites werken zonder redactie. Het is dan belangrijk om de bronvermelding te controleren. De leerling beschrijft het onderscheid tussen websites van kranten en websites van andere nieuwsbronnen.

Gebruik kranten

Als u uw leerlingen een gedegen vergelijking wilt laten maken met papieren kranten, dan kunt u via Krant in de Klas gratis kranten aanvragen (voor een periode van twee weken). Zie pagina 7. Voor de online kranten kunnen de leerlingen gebruik maken van de Krantenportal. Zie daarvoor pagina 5.

Evaluatie

Dit is de tweede versie van de opdrachtensite, maar er zijn nog steeds verbeteringen mogelijk. We zijn zeer benieuwd naar uw bevindingen ten aanzien van de opdrachten, de beschikbaarheid van webpagina's van de online kranten, de tijdsbesteding en de wijze waarop de leerlingen met de site werken. We zouden u hierover graag enige vragen ter evaluatie voorleggen. Wilt u ons hierbij helpen? Stuur u ons dan een berichtje via onderstaande gegevens. Ook als u zelf vragen of opmerkingen heeft, neemt u dan gerust contact met ons op.

Stichting Krant in de Klas

Postbus 12040

1100 AA Amsterdam Zuidoost

020-4309190

info@krantindeklas.nl

www.krantindeklas.nl

Krantenportal

Alle landelijke en regionale dagbladen hebben websites waar heel veel informatie op is te vinden. Soms zijn dit delen van teksten uit de papieren krant, maar vaak is ook de hele papieren krant online te raadplegen als e-paper. Daarnaast bieden krantensites uitgebreide aanvullende informatie in archieven en dossiers. Of brengen ze nieuwsitems in de vorm van videoreportages.

Ook hebben diverse kranten speciale ruimtes op hun websites ingericht waar lezers kunnen reageren (ingezonden foto, forum, weblog, etc.). De krant is al lang niet meer alleen van papier!

Mediawijs met de online kranten

Voor het onderwijs vormen de websites van dagbladen een schat aan bronnenmateriaal voor (profiel)werkstukken, opstellen, presentaties enz. Stichting Krant in de Klas heeft alle websites van de dagbladen overzichtelijk ondergebracht in de Krantenportal: www.krantenportal.nl.

Via de Krantenportal kunnen leerlingen bruikbare bronnen raadplegen voor werkstukken en spreekbeurten. Zo kunnen zij zien of (en waar) krantenwebsites dossiers bijhouden. Dat is relevant omdat dossiers duiding bieden door alle nieuwsberichten, achtergronden en commentaren rondom een thema te bundelen.

Leerlingen zijn dan beter in staat om **teksten in de bredere context te beoordelen**.

Bovendien kunnen leerlingen via de Krantenportal gemakkelijk de krantenberichtgeving vergelijken. Dat geeft hen een beter beeld van de werking van nieuwsmedia.

De informatie op de Krantenportal is vooral gericht op het onderwijs (docenten en scholieren). Wel is de meeste informatie voor iedereen toegankelijk.

Gratis toegang tot de online krantenarchieven

Alleen voor docenten en leerlingen

Niet alle informatie op de websites van dagbladen is gratis toegankelijk. In veel gevallen moet je abonnee zijn om artikelen in het online archief op te vragen, of per opgevraagd artikel betalen. Voor **leerlingen en docenten** is er een uitzondering: Stichting Krant in de Klas biedt hen wel de mogelijkheid om de *krantenarchieven gratis* te raadplegen. Dat kan, net als bij de Gratis Krantenservice, voor een periode van twee weken.

Deze mogelijkheid wordt geboden via de Krantenportal: bij elke informatiepagina van een krant wordt de mogelijkheid geboden om in te loggen. De inlogcodes die hiervoor benodigd zijn, kunnen alleen worden aangevraagd door docenten. Dat kan tot twee weken voordat de leerlingen de krantensites mogen gaan bezoeken.

N.B. Niet alle krantensites hebben hun informatie afgeschermd. Het voordeel van de Krantenportal is wel dat alle dagbladsites bij elkaar staan. Eén keer inloggen biedt toegang tot de krantenarchieven van alle dagbladsites.

Inlogcodes

Om toegang te krijgen tot de Krantenportal, vraagt u (de docent) inlogcodes aan bij Stichting Krant in de Klas. U ontvangt dan een e-mail met korte instructie en de inloggegevens. Deze bestaan uit een gebruikersnaam en een wachtwoord, waarmee kan worden ingelogd op www.krantenportal.nl.

Voorwaarden/werkwijze

- Zodra u de inlogcodes heeft ontvangen, kunt u deze doorgeven aan uw leerlingen.
- De inlogcodes zijn geldig voor alle krantenpagina's in de Krantenportal, maar zijn niet bruikbaar op de websites van de dagbladen.
- De inlogcodes kunnen op elke krantenpagina in de Krantenportal worden ingevuld. De inlogcodes hoeven (per sessie) maar eenmaal te worden ingevuld.
- Na inloggen worden bij elke krantenpagina de verdere inloginstructies voor het betreffende online archief getoond.
- De geldigheid van de inloggegevens is gelijk aan die van de papieren krantenservice: twee weken.
- U geeft zelf aan wanneer u de inlogcodes wilt gebruiken. Hou bij het aanvragen rekening met een verwerkingstermijn van twee weken.
- U kunt deze service twee keer per schooljaar aanvragen.

Om aan te vragen, ga naar www.krantindeklas.nl – Gratis krantenservice - Gratis online toegang

Gratis krantenservice

Docenten primair en voortgezet onderwijs kunnen voor een periode van twee weken alle dagbladen aanvragen die zijn aangesloten bij De Nederlandse Dagbladpers (NDP). Let wel: regionale titels worden alleen bezorgd in hun eigen verspreidingsgebied. Staat uw school in Limburg, dan kunt u uiteraard niet het Friesch Dagblad aanvragen.

Voorwaarden bij dagbladen

1. U bepaalt zelf in welke periode(s) u de kranten wilt ontvangen. Houd wel rekening met schoolvakanties. De krantenservice is dan niet beschikbaar.
2. Elke docent mag maximaal twee keer per kalenderjaar de krantenservice aanvragen. Het is niet mogelijk om binnen een half jaar twee keer dezelfde titel aan te vragen.
3. **Stuur uw aanvraag tenminste drie weken voor de gewenste ingangsdatum in.**
Zie in de tabel hiernaast wanneer u de service uiterlijk moet aanvragen om de kranten in de door u gewenste periode te ontvangen.
4. De door u opgegeven brievenbus moet ook buiten schooluren toegankelijk zijn. Is dit niet het geval, geef dan uw privé-adres op. Vergeet niet ook de adresgegevens van de school aan ons door te geven.
5. Hou er rekening mee dat de dagbladen worden bezorgd door de dagbladbezorgers en dus niet op naam staan. Als de school het bezorgadres van de kranten is, geef dan aan uw collega's door dat deze voor u bestemd zijn. Bezorging bij een postbus is niet mogelijk!
6. Alleen aanvragen met volledige contactgegevens (van de docent en de school) worden in behandeling genomen.
7. KiK behoudt zich het recht voor om aanvragen te weigeren.

Voorwaarden bij Kidsweek

1. Docenten kunnen Kidsweek aanvragen in combinatie met één of meerdere dagbladen.
2. Na de twee weken Gratis Krantenservice wordt Kidsweek nog eenmaal bezorgd. U ontvangt Kidsweek dus 3 weken lang.
3. Kidsweek verschijnt niet:
 - 3 x in de zomervakantie
 - Rondom kerst
 - In week 18
4. Zie verder voorwaarden 1 t/m 4 van de Gratis Krantenservice hierboven.

Bezorging

Van de aangevraagde titels ontvangt u gedurende twee weken twee exemplaren per dag, daarna wordt de bezorging automatisch stopgezet. De gratis krantenservice gaat in op een maandag en eindigt op een zaterdag (feestdagen uitgezonderd). De zaterdagkranten worden dus ook bezorgd.

N.B. Ochtendbladen worden veelal voor 7.30 uur 's ochtends bezorgd; middagkranten vanaf 14.30 uur.

Wat te doen bij verkeerde bezorging?

Als de aangevraagde titels niet in de opgegeven periode bezorgd worden, geeft u dan uw bezorgklacht door aan Stichting Krant in de Klas: stuur een mail naar info@krantindeklas.nl met daarin uw contactgegevens (inclusief bezorgadres) en de titels van de dagbladen die niet bezorgd zijn.

In de meeste gevallen kan de bezorging in dezelfde periode hervat worden. De bezorgklacht moet dan wel in het begin van de aanvraagperiode ingediend worden.

Bestellen

Ga naar www.krantindeklas.nl en klik op Gratis krantenservice – Kranten in de klas. Scroll dan omlaag en klik op 'bestel nu'.

Leerlingenabonnement

De twee weken krantenservice is heel praktisch: je hebt het nieuws in de klas bij de hand.

Maar zou het niet nog handiger zijn als u uw leerlingen thuis de krant kunt laten lezen? Dan leren zij de krant kennen als informatiebron die ze op eigen gelegenheid kunnen lezen en gaat het krantenlezen wellicht deel uitmaken van hun dagelijkse routine.

Via Krant in de Klas kunt u uw leerlingen opgeven voor een leerlingenabonnement. Omdat we niet willen concurreren met kennismakingsabonnementen van de dagbladen zelf, zijn hier wel enige voorwaarden aan verbonden.

Let wel: het Leerlingenabonnement is alleen beschikbaar voor leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs!

De dienst kan alleen door docenten aangevraagd worden; individuele aanvragen van leerlingen worden niet in behandeling genomen.

KiK behoudt zich het recht voor om aanvragen te weigeren.

Het werkt als volgt

- Inventariseer bij uw leerlingen welke kranten al bij hen thuis worden gelezen.
- Kies voor hen een andere titel dan zij al ontvangen (let wel: alleen titels die in hun regio bezorgd kunnen worden). Zie voor een overzicht van de dagbladtitels [de kaart van het dagbladlandschap](#).
- Zorg dat u minstens 5 verschillende dagbladtitels verdeelt over uw klas. Voor elk adres / elke leerling mag maximaal 1 titel opgegeven worden.
- Zet de volgende gegevens in een Excel-bestand en maak daarin de volgende kolommen aan: naam / adres / postcode / plaats / titel krant. In deze kolommen vult u de gegevens van uw leerlingen in.
- Mail dit bestand vanaf uw schoolaccount naar info@krantindeklas.nl. Vergeet niet in de mail uw contactgegevens en de gegevens van de school te melden.
- **Stuur uw aanvraag tenminste drie weken voor de gewenste ingangsdatum in.** Zie in de tabel hiernaast wanneer u de service uiterlijk moet aanvragen om de kranten in de door u gewenste periode te ontvangen.
- Denk er ook aan de ouders van uw leerlingen te informeren.
- **BEWAAR HET EXCEL-BESTAND GOED.** U heeft dit nodig om de adressen door te geven bij eventuele bezorgklachten.

Bezorging

- Uw leerlingen ontvangen de door u aangevraagde dagbladtitel gedurende twee weken, daarna wordt de bezorging automatisch stopgezet.
- Het leerlingenabonnement gaat in op een maandag en eindigt op een zaterdag (feestdagen uitgezonderd). De zaterdagkranten worden dus ook bezorgd.
- Ochtendbladen worden veelal voor 7.30 uur 's ochtends bezorgd; middagkranten vanaf 14.30 uur.
- **VERKEERDE OF GEEN BEZORGING** . Als leerlingen de voor hen aangevraagde titel niet in de opgegeven periode ontvangen, geeft u dan een bezorgklacht door aan Stichting Krant in de Klas. U heeft hiervoor het Excel-bestand nodig. Kruis daarin aan welke leerling zijn/haar krant niet ontvangt en mail dat naar info@krantindeklas.nl. Eventueel kunnen uw leerlingen zelf de bezorgklacht, eveneens per mail, aan ons doorgeven. In hun mail moeten zij vermelden: hun eigen adres, de aangevraagde dagbladtitel, de naam van de school en de naam van de docent die de leerlingenabonnementen heeft aangevraagd.
In de meeste gevallen kan de bezorging in dezelfde periode hervat worden. De bezorgklacht moet dan wel in het begin van de aanvraagperiode ingediend worden.

Reservekranten

Soms verloopt de bezorging niet vlekkeloos. Of sommige leerlingen vergeten hun eigen krant mee naar school te nemen. Om ervoor te zorgen dat u toch tijdens de les dagbladen bij de hand hebt, ontvangt u zelf van de aangevraagde titels twee exemplaren in dezelfde periode als het leerlingenabonnement. Dit betreft de twee weken krantenservice (p.7).

Deze kranten worden bezorgd op het adres dat u opgeeft. Mocht uw school buiten schooltijden voor dagbladbezorgers niet bereikbaar zijn, geef dan uw eigen privé-adres op.

Begrippenlijst

ANP

Algemeen Nederlands Persbureau

Archief

Online of offline bewaarplaats voor oude informatie of artikelen

Bron

Oorsprong van informatie (persoon, organisatie, uitgave of voorwerp)

Column

Kort kernachtig stukje waarin de schrijver op een geheel eigen (humoristische) wijze over gevarieerde (actuele) onderwerpen schrijft

Correspondent

Journalist die ergens anders woont dan waar de krant gevestigd is (vaak in het buitenland). Correspondenten verzamelen nieuws en sturen dat door naar de redactie.

Dossier

Verzameling documenten of berichten over hetzelfde onderwerp

E-paper

Een digitale versie van de papieren krant zoals hij gedrukt is. Meestal te vinden via de online krant.

GPD

Geassocieerde Pers Diensten, persbureau van regionale dagbladen

Identiteit

De identiteit is dat wat een krant onderscheidt van andere kranten. Dit is een resultaat van keuzes van de redactie en wensen van het publiek. De identiteit is af te lezen aan vorm en inhoud van een krant.

Interactie

Tweerichting-communicatie

Media

(meervoud van medium) Media zijn letterlijk middelen. Meestal worden communicatiemiddelen bedoeld. Media zitten tussen de bron en de ontvanger in. De term zorgt nogal eens voor verwarring omdat uiteenlopende zaken media worden genoemd: de afzenders, de verpakking, uitgevers, enz. Massamedia zijn media die beschikbaar zijn voor iedereen. Het tegenovergestelde van een

massamedium is een 1-op-1-communicatiemiddel, bijvoorbeeld telefoon of e-mail. Veel massamedia bieden steeds meer mogelijkheden tot interactie en kunnen vaak op allerlei manieren en tijden worden ontvangen.

Online krant

De website van een krant, waar nieuws, vaak ook videoreportages, archief, e-paper, een mogelijkheid tot reageren en andere diensten te vinden zijn.

Persbureau

Bedrijf dat nieuws verzamelt en verkoopt aan verschillende media

Profiel

(op internet) Een digitaal overzicht(je) van persoonlijke gegevens en voorkeuren

Recensie

Artikel waarin een productie (evenement, optreden, boek, film, game) wordt beoordeeld

Redacteur

Journalist die het nieuws verzamelt en teksten zo verandert dat ze gepubliceerd kunnen worden

Redactie

1. (activiteit) Het bepalen van de selectie en aanpak van artikelen, het bewaken van de verhaallijn, overzicht houden gemaakte afspraken
2. (groep mensen) Journalisten die bepalen welke onderwerpen er in de krant of in de uitzending komen en hoe.
3. (plaats) Kantoorruimte waar de redactie haar werk doet.

RSS-feed

Real Simple Syndication. Een manier om vernieuwingen op websites door te geven aan mensen zonder dat ze steeds die websites hoeven te bekijken.

Verslaggever

(ook: reporter) Journalist die gebeurtenissen opzoekt om er over te schrijven. Verslaggevers beschrijven wat ze zien en interviewen mensen ter plaatse.

Weblog

Website waar de gebruikers regelmatig nieuwe bijdragen kunnen toevoegen